

collocavit illic Iudæos : & quæcumque apta erant ad correptionem eorum, posuit in eis.

35. Et vidit populus actum Simonis, & gloriam, quam cogitabat facere genti suæ, & posuerunt eum ducem suum, & principem sacerdotum, eò quod ipse fecerat hæc omnia, & iustitiam, & fidem, quam conservavit genti suæ, & exquisivit omnimodo exaltare populum suum.

36. Et in diebus eius prosperatum est in manibus eius, ut tollerentur gentes de regione ipsorum, & qui in civitate David erant in Ierusalem in arce, de qua procedebant, & contaminabant omnia, quæ in circuïto sanctorum sunt, & inferebant plagam magnam castitati:

37. & collocavit in ea viros Iudæos ad tutamentum regionis, & civitatis, & exaltavit muros Ierusalem.

38. Et rex Demetrius statuit illi summum sacerdotium.

39. Secundum hæc fecit eum amicum suum, & glorificavit eum gloriâ magnâ.

40. Audivit enim quod appellati sunt Iudæi à Romanis amici, & socii, & fratres, & quia suscepserunt legatos Simonis gloriösè:

41. & quia Iudæi, & sacerdotes eorum consenserunt eum esse ducem suum, & summum sacerdotem in aeternum, dôneç surgat propheta fidelis:

42. & ut sit super eos dux, & ut cura esset illi pro sanctis, & ut constitueret præpositos super opera eorum, & super regionem, & super arma, & super præsidia:

43. & cura sit illi de sanctis: & ut audiatur ab omnibus, & scribantur in nomine eius omnes conscriptiones in regione: & ut operiatur purpurâ, & auro:

44. & ne liceat ulli ex populo, & ex sacerdotibus irritum facere aliquid horum, & contradicere his, quæ ab eo dicuntur, aut convocare conventum in regione sine ipso: & vestiri purpurâ, & uti fibula aurea.

45. qui autem fecerit extra hæc, aut irritum fecerit aliquid horum, reus erit.

46. Et complacuit omni populo statuere Simonem, & facere secundum verba ista.

47. Et suscepit Simon, & placuit ei ut summo sacerdotio fungeretur, & esset dux, & princeps gentis Iudæorum, & sacerdotum, & præsset omnibus.

48. Et scripturam istam dixerunt pô-

nere in tabulis æreis, & pônere eas in peribolo sanctorum, in loco célebre:

49. exemplum autem eorum pônere in ærario, ut habeat Simon, & filii eius.

C A P U T X V.

Antiochus Demetrij filius litteras amicitiarum mittit ad Simonem: Romani fæderatos sibi Iudeos ceteris nationibus per litteras commendant: Antiochus dum Tryphonem insequitur, missum à Simone militum auxilium recusat, mittitque ad eum Athenobium, qui multa tamquam debita reposcat; & Simonis responso accepto, constituit adversus eum Cendebaum ducem exercitus, ipse vero Tryphonem persecutur.

1. **E**T misit rex Antiochus * filius Anno M.
Demetrij epistolas ab insulis maris Simoni sacerdoti, & principi gentis Iudeorum, & universæ genti:
3864. Ant.
Chr. 140.
* Apud
Iosephum
à religione
Pius &
à paterno cognomine
Soter
dictus reperitur:
apud Tro-
gum & Eu-
feb.
Sidetes.

2. & erant continentis hunc modum: REX Antiochus Simoni sacerdoti magno, & genti Iudeorum salutem.

3. Quoniam quidem pestilentes obtinuerunt regnum patrum nostrorum, volo autem vendicare regnum, & restituere illud sicut erat anteā: & electam feci multitudinem exercitus, & feci naves bellicas.

4. Volo autem procedere per regionem

ut ulciscar in eos, qui corruerunt regionem nostram, & qui desolaverunt civitates multas in regno meo.

5. Nunc ergo statuo tibi omnes oblationes, quas remiserunt tibi ante me omnes reges, & quæcumque alia dona remiserunt tibi:

6. & permitto tibi facere percussuram proprii numismatis in regione tua:

7. Ierusalem autem sanctam esse, & liberam: & omnia arma, quæ fabricata sunt, & præsidia, quæ construxisti, quæ tenes, maneat tibi.

8. Et omne debitum regis: & quæ futura sunt regi, ex hoc, & in totum tempus remittuntur tibi.

9. Cum autem obtinuerimus regnum nostrum, glorificabimus te, & gentem tuam, & templum gloriâ magnâ ita ut manifestetur gloria vestra in universa terra.

10. Anno centesimo septuagesimo quartio exiit Antiochus * in terram patrum suorum, & convenerunt ad eum omnes exercitus.

* Ann. M.
3865. Ant.
Chr. 139.

ci-

citus, ita ut pauci relicti essent cum Tryphonem.

11. Et insecurus est eum Antiochus rex, & venit Doram fugiens per maritimam.

12. sciebat enim quod congregata sunt mala in eum, & reliquit eum exercitus.

13. & applicuit Antiochus super Doram cum centum viginti millibus viorum belligatorum, & octo millibus equitum:

14. & circuivit civitatem, & naves à mari accesserunt: & vexabant civitatem à terra, & mari, & neminem sinebant ingredi, vel egredi.

15. Venit autem Numenius, & qui cum eo fuerant, ab urbe Roma, habentes epistolæ regibus, & regionibus scriptas, in quibus continebantur hæc:

16. LUCIUS consul Romanorum, Ptolemaeo regi salutem.

17. Legati Iudeorum venerunt ad nos amici nostri, renovantes pristinam amicitiam, & societatem, missi à Simone principe Sacerdotum, & populo Iudeorum.

18. Attulerunt autem & clypeum aureum manuarum mille.

19. Placuit itaque nobis scribere regibus, & regionibus, ut non inferant illis mala, neque impugnant eos, & civitates eorum, & regiones eorum: & ut non ferant auxilium pugnantibus adversus eos.

20. Visum autem est nobis accipere ab eis clypeum.

21. Siqui ergo pestilentes refugerent de regione ipsorum ad vos, trádite eos Simoni principi sacerdotum, ut vindicet in eos secundum legem suam.

22. Hæc eadem scripta sunt Demetrio regi, & Attalo, & Ariarathi, & Arsaci,

23. & in omnes regiones: & Lampsaco, & Spartiatis, & in Delum, & in Myndum, & in Sicyonem, & in Cariam, & in Samum, & in Pamphyliam, & in Lyciam, & in Alicarnassum, & in Coo, & in Siden, & in Aradón, & in Rhodum, & in Phaselidem, & in Gortynam, & Gnidum, & Cyprum, & Cyrenen.

24. Exemplum autem eorum scripserunt Simoni principi sacerdotum, & populo Iudeorum.

25. Antiochus autem rex applicuit castra in Doram secundò, admoveens ei semper manus, & máchinas faciens: & conclusit Tryphonem, ne procederet.

26. & misit ad eum Simon duo millia virorum electorum in auxilium, & argenteum, & aurum, & vasa copiosa:

27. & noluit ea accipere, sed ruptis omnibus, quæ pâctus est cum eo anteā, & alienavit se ab eo.

28. Et misit ad eum Athenobium unum de amicis suis, ut tractaret cum ipso, dicens: Vos tenetis Ioppen, & Gázaram, & arcem, quæ est in Ierusalem, civitates regni mei:

29. fines earum desolastis, & fecistis plaga magnam in terra, & dominati estis per loca multa in regno meo.

30. Nunc ergo trádite civitates, quas occupatis, & tributa locorum, in quibus dominati estis extra fines Iudeæ.

31. si autem, date pro illis quingenta talenta argenti, & exterminij, quod exterminalis, & tributorum civitatum alia talenta quingenta: si autem, veniemus, & expugnabimus vos.

32. Et venit Athenobius amicus regis in Ierusalem, & vidit gloriam Simonis, & claritatem in auro, & argento, & apparatum copiosum: & obstupuit: & retulit ei verba Regis.

33. Et respondit ei Simon, & dixit ei: Neque alienam terram sumpsimus, neque aliena detinemus: sed hereditatem patrum nostrorum, quæ iniuste ab inimicis nostris aliquo tempore possessa est.

34. Nos verò tempus habentes, vindicamus hereditatem patrum nostrorum.

35. Nam de Ioppe, & Gázara quæ ex postulas, ipsi faciebant in populo plagam magnam, & in regione nostra: horum damus talenta centum. Et non respondit ei Athenobius verbum.

36. Reversus autem cum ira ad regem, renunciavit ei verba ista, & gloriam Simonis, & universa, quæ vidit, & iratus est rex irâ magnâ.

37. Tryphon autem fugit navi in Orthosiada.

38. Et constituit rex Cendebaum dum maritimum, & exercitum peditum & equitum dedit illi.

39. Et mandavit illi movere castra contra faciem Iudeæ: & mandavit ei ædificare Gedorem, & obstruere portas civitatis, & debellare populum. Rex autem persecutabatur Tryphonem.

40. Et pervenit Cendebaeus Iamniam, & cœpit irritare plebem, & conculcare Iudeam, & captivare populum, & interficere, & ædificare Gedorem.

41. Et collocavit illic equites, & exercitum: ut egressi perambularent viam Iudeæ, sicut constituit ei rex.

Cap. 16. Cendebeus à filiis Simonis proficatur.

CAPUT XVI.

Simon senex mittit exercitum suum cum filiis suis Iuda & Ioanne adversus Cendebeum: quo devicto, Ptolemæus gener Simonis dominandi ambitione inflammatus, acceptos convivio sacerorum eiusque filios Mathathiam & Iudam dolo interfecit, ut ita Iudeas provincias obtineret; porro numeri quos ad Ioannem dolo interimendum miserat, sunt ab illo interfecti, & Ioannes patri in summo sacerdotio succedit.

* Ann. M.
3866. Ant.
Chr. 138.
† Hirca-
nus dictus.

1. **E**t ascendit Ioannes † de Gázaris, & nunciavit Simoni patri suo quæ fecit Cendebeus in populo ipsorum.

2. Et vocavit Simon duos filios seniores, Iudam, & Ioannem, & ait illis: Ego, & fratres mei, & domus patris mei expugnavimus hostes Israël ab adolescentia usque in hunc diem: & prosperatum est in manibus nostris liberare Israël aliquoties.

3. Nunc autem senui, sed estote loco meo, & fratres mei, & egredi pugnate pro gente nostra: auxilium verò de cælo vobis sit.

4. Et elegit de regione viginti millia virorum belligatorum, & equites; & profecti sunt ad Cendebeum: & dormierunt in Modin.

5. Et surrexerunt manè, & abierunt in campum: & ecce exercitus copiosus in obviā illis peditum, & equitum, & fluvius torrens erat inter medium ipsorum.

6. Et admovit castra contra faciem eorum ipse, & populus eius, & vidit populum trepidantem ad transfretandum torrentem, & transfretavit primus: & videbant eum viri, & transierunt post eum.

7. Et divisit populum, & equites in medio peditum: erat autem equitatus adversiorum copiosus nimis.

8. Et exclamaverunt sacris tubis, & in fugam conversus est Cendebeus, & castra eius: & ceciderunt ex eis multi vulnerati: residui autem in munitionem fugerunt.

9. Tunc vulneratus est Iudas frater Ioannis: Ioannes autem infuscatus est eos, donec venit Cedronem, quam ædificavit:

10. & fugerunt usque ad turres, quæ erant in agris Azoti, & succidunt eas igni. Et ceciderunt ex illis duo millia virorum, & reversus est in Iudeam in pace.

I. MACHAB.

Cap. 16. Ptolemæus Abobi filius Simonem cum duobus filiis interficit.

11. & Ptolemæus filius Abobi constitutus erat dux in campo Iericho, & habebat argentum, & aurum multum.

12. erat enim gener summi sacerdotis.

13. Et exaltatum est cor eius, & volebat obtinere regionem, & cogitabat dolum adversus Simonem, & filios eius, ut tolleret eos.

14. Simon autem, perambulans civitas, quæ erant in regione Iudeæ, & soli- 3869. citudinem gerens earum, descendit in Ie- Ant. Chr. 135.

Iudas, anno centesimo septuagesimo septime, mense undecimo: hic est mensis Sabath.

15. Et suscepit eos filius Abobi in munitionem, quæ vocatur Doch, cum dolo, quam ædificavit: & fecit eis convivium magnum, & abscondit illic viros.

16. Et cùm inebriatus esset Simon, & filii eius, surrexit Ptolemæus cum suis, & sumpserunt arma sua, & intraverunt in convivium, & occiderunt eum, & duos filios eius, & quosdam pueros eius.

17. & fecit deceptionem magnam in Israël, & reddidit mala pro bonis.

18. Et scriptis hæc Ptolemæus, & misit regi ut mitteret ei exercitum in auxilium, & traderet ei regionem, & civitates eorum, & tributa.

19. Et misit alios in Gázaram tollere Anno M. Ioannem: & tribunis misit epistolas, ut 3871. venirent ad se, & daret eis argenteum, & 133. aurum, & dona.

20. Et alios misit occupare Ierusalem, & montem templi.

21. Et præcurrens quidam, nunciavit Ioanni in Gázara *, quia perit pater eius, * Sive Ga- & fratres eius, & quia misit te quoque dara.

22. Ut audivit autem, vehementer ex pavit: & comprehendit viros, qui venerant perdere eum, & occidit eos: cognovit enim quia quæabant eum pérdere.

23. Et cetera sermonum Ioannis, & bellorum eius, & bonarum virtutum, quibus fortiter gesit, & ædificij murorum, quos extruxit, & rerum gestarum eius:

24. ecce hæc scripta sunt in libro die- rum sacerdotij eius, ex quo factus est prin- ceps sacerdotum post patrem suum.

LIBER SECUNDUS
MACHABÆORUM.

SECUNDUS LIBER Machabeorum brevem historiam continet rerum que Iudeis evenere à fine Seleuci, Antiochi Magni filij, ad regnum usque Antiochi Eupatoris. Has libris quinque fusi complexus erat Iason (cuius nomen idem est ac Iesus) unus ex illis Iudeis, qui multi semper in Cyrenaica regione vixerent, ut ex Iosepho, & ex Actor. 2. vers. 10. addiscimus. Sed ex illis quinque libris, vir sanè diserrus, cuius nomen ad nos non pervenit, hoc fecit compendium, quod incipiet capite mox tertio. Eiusdem verò prefatio cap. 2. vers. 20. Huic compendio addidit breviator ea qua contigere ad mortem usque Nicanoris. Verum toti operi scriptor preponendas censuit Epistolæ duas, quas Iudei Ierosolymis agentes, ad Iudeos, qui degebant in Egypto, diversis temporibus misere; easque putatur habuisse ex Alexandrina Iudeorum Synagogæ archiviis. Est autem hoc compendium scriptum e libertate, ut modò verba Iasonis fermè subsequatur, modò saltuariū maximè ad rem visa pertinere decerpatur.

CAPUT PRIMUM.

Iudei habitantes Ierosolymis scribunt Iudeis in Egypto commorantibus mortem Antiochi ac suorum, quæ in Perside contigerat, gratias Deo agentes, & hortantes ut celebrent diem scenopégia, & diem dati ignis post reductionem captivitatis: cuius rei narratur hic historia, & oratio Nehemia.

PRO PA-
CE.

1. **R**atibus, qui sunt per Aegyptum, Iudeis, salutem dicunt fratres, qui sunt in Ierosolymis, Iudei, & qui in regione Iudeæ, & pacem bonam.

2. Beneficiat vobis Deus, & meminerit testamenti sui, quod locutus est ad Abraham, & Isaac, & Iacob servorum suorum fidelium:

3. & det vobis cor omnibus ut colatis eum, & faciat eius voluntatem corde magno, & animo volenti.

4. Adaperiat cor vestrum in lege sua, & in præceptis suis, & faciat pacem.

5. Exaudiat orationes vestras, & reconcilietur vobis, nec vos deserat in tempore malo.

6. Et nunc hic sumus orantes pro vobis.

7. Regnante Demetrio, anno centesimo sexagesimo nono *, nos Iudei scripsimus tractuum, vobis in tribulatione, & impetu, qui supervenit nobis in istis annis, ex quo recepit Iason à sancta terra, & à regno.

8. Portam succederunt, & effuderunt sanguinem innocentem: & oravimus ad Dominum, & exaudiit sumus, & obtulimus sacrificium, & similaginem, & accendimus lucernas, & proposuimus panes.

9. Et nunc frequentate dies scenopégia mensis Casleu.

10. Anno centesimo octogesimo octa- (a) Anno
vo (a), populus, qui est Ierosolymis, & M. 3880.
in Iudea, Senatusque & Iudas (b), Aristobo- Ant. Chr.
l 124. Ioan-
ni 11.
(b) Iudam
hunc Ru-
pertus exi-
stimat il-
lum Esse-
num fuis-
se, quem
Antigo-
ni cedem
pradixi-
fe, neque
in vatici-
niis suis
faili um-
quam soli-
tum fuis-
se, refert
Iosephus.
(c) Aristó-
bulum au-
tem huac
censem
Clemens

11. De magnis periculis à Deo liberati, magnificè gratias agimus ipsi, utpote qui aduersus talē regem dimicavimus.

12. Ipse enim ebullire fecit de Perside eos, qui pugnaverunt contra nos, & san- etiam civitatem.

13. Nam cùm in Perside esset dux ipse, & cum ipso immensus exercitus, cécidit in templo Nancæ, consilio deceptus sacerdotum Nancæ.

14. étenim cùm ea habitatus venit ad locum Antiochus, & amici eius, & ut ac- ciperet pecunias multas dotis nomine.

15. Cùmque proposuissent eas sacerdotes Nancæ, & ipse cum paucis ingressus esset intrà ambitum fani, clauserunt templum,

16. cùm intrasset Antiochus: aperto que occulto aditu templi, mittentes lapi- des percusserunt ducem, & eos qui cum eo erant, & diviserunt membratim, & ca- litudum il- lum se- Peripat- etica Philo- sophum

pitibus amputatis foras proiecerunt.

17. Per omnia benedictus Deus, qui tra- didit impios.

18. Facturi igitur quintā & vigesimā die fuisse, qui mensis Casleu purificationem templi, ne- cessarium duximus significare vobis: ut & vos quoque agatis diem scenopégia, & scriptos, diem ignis, qui datus est quando Nehemias ædificato templo & altari obtulit fa- cricia.

19. Nam